

केन विधिना स राजा चन्द्रशेखरः । तारावतीं तदा
भायत्रीं ककुत्स्थन्वपतेः सुताम् । संख्यत्य ज्ञापयामास
देवेभ्यो वैदिकैर्मखैः”

ताराषोढा स्त्री ६त० । ताराप्राक्ते घोढान्यासभेदे
तन्त्रसारे ताराप्रक० दृश्यम् । “इति षोढा च कथिता
तारायाः सर्वसिद्धिदा” तन्त्रसा० । [ताडिकाशब्दे दृश्यम् ।

तारिका स्त्री ताडिका उच्यते । तालरसजाते मद्यभेदे ।

तारिन् त्रि० तारयति तृ-णिच्-णिनि । १ तारके । स्त्रियां
ङीप् । सा च दशसु महाविद्यासु २द्वितीयविद्यायाम्
तद्भेदाः तन्त्रसारे उक्ता यथा “तारा चोद्या महोद्या च
वजा काली सरस्वती । कामेश्वरी च चासुराद्या इत्यष्टौ
तारिणी गणयाः । अथ भेदान् प्रवक्ष्यामि तारिण्याः सर्व-
सिद्धिदान् । येषां विज्ञानमात्रेण जीवन्मुक्तौ विसाधकः”
इत्युपक्रमे तासामभिधानम् । श्वेददेवताभेदे त्रिका० ।

तारुह्य पु० तरुचक्षुषेरपत्यं गर्गा० यञ् । तरुचक्षेरपत्ये ।
स्त्रियां लोहिता० ष् । तारुचक्षुष्यायणी । यूनि तु
तारुचक्षुष्यायण फक् । यूनि तदपत्ये स च गोत्वप्रव-
रान्तर्गतः । [स्त्रियां ङीप् ।

तारुण पुंस्त्री तरुणस्यापत्यम् उत्सा० अच् । तरुणस्यापत्ये
तारुण्य न० तरुणस्य भावः अच् । यौवने अमरः । “स-
राम्ना गाढतारुण्याः समस्तरतकोविदाः” सा० द० । “ततः
स राजा तारुणप्रादौरसेन बलेन च” भा० शा० १२५ अ० ।
तारिय पु० ताराया अपत्यम् ढक् । अङ्गदे । बालिपत्ने । “करि-
ष्यत्येष तारियस्तेजस्वी तरुणोऽङ्गदः” रामा० कि० २२ सर्गः ।
२दृष्टस्मृतिभार्यायास्तारायाश्चन्द्रजे पुत्रे बुधे च ।

तार्कव त्रि० तर्कविकारः कोपधत्वात् अण् । तर्कविकारे
सि० कौ० । [२तर्कशास्त्राभिज्ञे च ।

तार्किक त्रि० तर्कं वेत्ति तच्छास्त्रमधीते वा ठञ् । १ तर्कवेत्तरि
तार्क्षी पु० तृच एव स्वार्थे अण् । कश्चप्रे ऋषौ । “प्रमथ्य तरसा
राजः शास्त्रार्थैश्चैद्यपक्षगान् । पश्यतां सर्वलोकानां
तार्क्षीपुत्रः सुधासिब” भाग० । २ पातालमरुडलतायां
स्त्री राजनि० गौरा० ङीप् ।

तार्क्ष्य पु० तृचस्य गोत्रापत्यं गर्गा० दृक्षेत्यत्र दृक्षेति पाठान्तर-
रात् यञ् । १ दृक्षसुनेर्गोत्रापत्ये स्त्रियां लोहि० ष् ।
तार्क्ष्यायणी । २ गरुडापजे अरुणे श्गरुडे ४ अश्वे ५ सर्पे
पुंस्त्री० इरसाङ्गने च भेदि० । ७ शालदृक्षे ढस्वर्णे च
शब्द० ६ अश्वकस्य दृक्ष १० स्यन्दने हेमच० । ११ पर्वतभेदे
१२ विहगमात् । “अथसुतरात् संयद्गुस्तस्य तार्क्ष्य-

श्चारिष्टनेमिष सेनानीपामण्यौ” यजु० १५ । १८ । “तीक्ष्ण-
ऽन्तरीक्षे क्षिपति पक्षौ तार्क्ष्यः” वेददी० प्रथो० । तत्र
गरुडे “आरुह्य तार्क्ष्यं नभसीव भूतले” भाषः “भवन्ति
निर्विषाः सर्पाः यथा तार्क्ष्यस्य दर्शनान्त्” पञ्चत० ।
“तस्मिन् तार्क्ष्यात् किल कालियेन” रघुः । “दशराज-
सुपयुज्य सर्वं तरति किलिषं तार्क्ष्यं दर्शनसुपपद्यते”
सुश्रुतः । तार्क्ष्यप्रत्येव दर्शनं दूरात् दर्शनमित्यर्थः ।
सर्पे “विपदाः शिखिनस्तार्क्ष्याश्चतुर्दंष्ट्राः विघ्नाणिनः”
भा० भी० ३ अ० । [शब्दार्थचि० ।

तार्क्ष्यज न० तार्क्ष्यं पर्वते जायते जन-ड । रसाङ्गने
तार्क्ष्यध्वज पु० तार्क्ष्यौ ध्वजोऽस्य । गरुडध्वजे विष्णौ हेमच०
तार्क्ष्यकेतनादयोऽप्यत्र ।

तार्क्ष्यनाथक पु० ६त० । गरुडे राजनि० तार्क्ष्यं नाथादयोऽप्यत्र
तार्क्ष्यप्रसव पु० तार्क्ष्यः शैलः प्रसवोऽस्य । अश्वकर्णदृक्षे राजनि०
तार्क्ष्यशैल न० तार्क्ष्यं शैले भवम् अण् । रसाङ्गने राजनि०
“सिन्धुद्वीपं चक्रमर्दस्य वीजमिज्जुतं केशरं तार्क्ष्यशै-
लम्” । “लौहं चूर्णं मागधी तार्क्ष्यशैलं तुल्याः कार्याः
कृष्णवर्णास्तितासु” सुश्रुतः ।

तार्क्ष्यसामन् न० सामभेदे लाभ्या० १ । ६ । १६ ।

तार्क्ष्यायण पुंस्त्री तृचस्य ऋषेरपत्यं युवा गर्गा० दृक्षेत्यत्र
दृक्षेति पाठान्तरात् यञ् यूनि फक् अनातीत्युक्ते राप-
त्यस्य यस्य लोपो न । तृचर्षेयुं न्यपत्ये । [शब्दरत्ना० ।
तार्क्षी स्त्री तार्क्ष्यस्य खगस्य प्रिया अण् । वनलताभेदे
तार्क्ष्य त्रि० तृणस्येदं शिवा० अण् । १ तृणसम्बन्धिनि २ तृण-
जन्ये वङ्गौ पु० । “ताण्यताण्यौभयं नास्तौत्यत्र
तार्क्ष्यत्वमतायंत्वञ्च वङ्गत्वव्याप्यो जातिभेदः इति नव्य
नैयायिकाः । तृणात् तद्विक्रयात् स्थानादागतः आयास्थान-
त्वात् शुण्डिका० अण् । २ तृणविक्रयद्व्यपार्थस्थानजे करे त्रि० ।

तार्क्ष्यक त्रि० दृष्टानि सन्त्यस्मिन् कृष्णं कुक् च तार्क्ष्यकीयास्तस्मिन्
भवः विल्लका० कृमात्स्य लुक् । तृणयुक्तदेशभवे ।

तार्क्ष्यकर्ण पुंस्त्री० तृणकर्णस्यापत्यं शिवा० अण् । तृणकर्ण-
सर्षेरपत्ये । [नामकर्षेर्गोत्रापत्ये ।

तार्क्ष्यायन पुंस्त्री तृणसर्षेर्गोत्रापत्यम् नडा० फक् । तृण-
तार्क्ष्याय त्रि० तृतीय एव स्वार्थे अण् । तृतीये “प्रथमस्य
तृत्तरस्याङ्गस्तार्क्ष्याय तृतीयं सवनम्” आश्व० श्रौ० १ । १ । ४

तार्क्ष्यायिक त्रि० तृतीय एव तृतीय+स्वार्थे ईकक् । तृतीये
“तार्क्ष्यायिकं पुरारेस्तदवत् मदनज्ञोषणं लोचनं वः” मात-
तीमाधवम् ।